

Utvikling gjennom forskning

Rådgiver Anne Sigrid Haugset og forsker Morten Stene, Trøndelag Forskning og Utvikling AS

Forskning og utvikling er viktig for Nord-Trøndelag – og vil bli enda viktigere i tiden som kommer. Dette slår stortingsrepresentant Gerd Janne Kristoffersen fast i sin kronikk 9. juli.

Forskningsmeldingen er tydelig på at konkrete resultat av forskningen er viktig. Men hvordan kan en gjøre veien kortest mulig mellom forskere som produserer kunnskap og organisasjoner som skal bruke den?

Forskning er et vidt begrep. Grunnforskning produserer ny kunnskap for kunnskapens egen del. Mange har et bilde av den tilbaketruke grunnforskeren som graver seg ned i sine tall eller abstrakte begreper, for så å publisere en vitenskapelig artikkel for "menigheten" i akademien. Anvendt forskning produserer også kunnskap, men med en bestemt praktisk bruk av kunnskapen som hovedmål. Forskning er å framskaffe pålitelig kunnskap gjennom åpne arbeidsmetoder, kritisk tenkning og internasjonalt tilfang. Anvendt oppdragsforskning er å bruke forskningens framgangsmåter på

hverdagslige problemstillinger. Når forskere analyserer potensialet for et bioraffineri i Trøndelag, utvikler en ny, salgbar form for hørselsvern eller utreder markedspotensialet for Trønderbanen er dette anvendt og nyttig forskning.

Utviklingsarbeid er å ta i bruk kunnskap, for å skape nye eller forbedrede produkter, tjenester eller arbeidsmetoder. Når forskeren møter praktikerens arbeidslivet for å løse en konkret utfordring eller oppgave, skjer det utvikling. Ofte er dette krevende fordi forskeren og praktikerens lever i hver sin verden og har problemer med å snakke i lag og forstå hverandre. Dette får konsekvenser for hva det forskes på, og hvordan resultatene brukes. Samtidig er nettopp praktisk bruk av kunnskap og samspillet mellom forskningsinstitusjoner og arbeidsliv nøkkelen til å ta ut verdien av en av verdens høyest utdannede befolkninger. Forskning må komme til praktisk nytte og bidra til verdiskaping i bedrifter og til bedre tjenester i det offentlige.

Kunnskap har tre hovedkilder: Forskning, erfaring og brukerrespons. Enhver bedrift eller organisasjon vil ha god tilgang på de to siste, mens det å holde seg oppdatert om ny forskning på feltet ofte er en for krevende oppgave i en travel hverdag. Det

Kronikk

er flere utfordringer når det gjelder kunnskap: Å finne fram til det som eksisterer av relevant kunnskap, å lage pålitelig kunnskap og å ta kunnskapen i bruk. Å bruke kunnskap til utvikling – det å omsette teori til verdiskapende virksomhet - krever både kompetanse og kapasitet, noe det er knapphet på i mange organisasjoner.

Utviklingsarbeid bidrar til at forskning kommer til praktisk nytte. Myndighetene ser dette, og stiller midler til rådighet for samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og bedrifter. Et av disse virkemidlene er kompetansemeglingsordningen for små og mellomstore bedrifter. Her får bedrifter hjelp til å finne en fagperson fra et forskningsmiljø som kan hjelpe bedriften å nå utviklingsmålene sine. En egnet person i denne sammenhengen er en fagekspert som har høg kompetanse på rett fagfelt, og dessuten har formidlingsferdigheter og pedagogiske evner. I tillegg er det viktige prinsipper at ordningen skal ha lav terskel for å delta, være ubyråkratisk, gjøre det enkelt å komme i gang og dessuten ha mulighet for forlengelse dersom samarbeidet viser seg å være fruktbart og godt. 150 trønderske bedrifter har deltatt i kompetansemegling de siste årene. Industrielle og offentlige forsknings- og utviklingskontrakter er en annen ordning som skal støtte opp under utviklingssamarbeid mellom bedrifter og krevende kunder i både privat og offentlig sektor.

Norsk Navigasjon og NTE gjør bruk av en slik forsknings- og utviklingskontrakt i arbeidet med å effektivisere avlesning av strømmålere.

Forskning og pålitelig kunnskap som kilde til praksis og utvikling er i dag en nasjonal strategi, og det skjer en god del forskningsbasert utviklingsarbeid i Nord-Trøndelag. Men det er fortsatt potensial for mer samhandling og forsknings- og utviklingssamarbeid. Både arbeidslivet og forskningsmiljøene har et ansvar for å gjøre hverandre gode.

Kronikken sto på trykk i Trønder-Avisa den 3. august 2009